بازخوانی خاطرات تبعید رهبر انقلاب در رادیو معارف

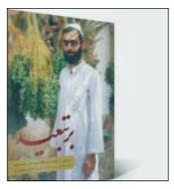

برنامه «چراغ مطالعه» امروز با معرفی کتاب «بَر تبعید» مخاطبان خود را به مطالعه خاطرات تبعید آیت‌ا... سیدعلی خامنه‌ای به ایرانشهر و جیرفت فرا می‌خواند. این کتاب روایتی از تبعید آیت‌ا... سیدعلی خامنه‌ای در سال‌های ۵۶ و ۵۷ است. کتاب بر تبعید شامل سه بخش است؛ بخش اول و اصلی‌ترین بخش کتاب، متن مصاحبه‌ای است که آیت‌ا... خامنه‌ای در آن به شکل مفصل و با جزئیات، دوران تبعیدشان به شهرهای ایرانشهر و جیرفت را روایت می‌کنند. بخش دوم به صورت تفصیلی از پاییز ۵۶ تا پاییز ۵۷ به دوران ۲۸۵ روزه تبعید رهبر انقلاب به ایرانشهر و جیرفت پرداخته است. بخش سوم کتاب شامل اسناد و تصاویر و معرفی شخصیت‌های مهمی است که نامشان در کتاب زیاد آمده است. چراغ مطالعه به همت گروه معارف، فرهنگ و جامعه ساخته شده و تهیه و سردبیری این برنامه را حسن توکلی‌زاده و اجرای آن را علی فرحناك به‌عهده دارد. این برنامه شنبه تا دوشنبه ساعت ۱۲ و ۴۰ دقیقه از رادیو معارف روی آنتن می‌رود.

آنچه در فصل اول برنامه «دوران» می‌گذرد

برداشتن نقاب از چهره تاریخ‌سازان دوران

ادامه از صفحه ۵

نگاه نو به سیر تحولات جهان

این برنامه از دریچه‌ای تازه به مسائل و رویدادهای تاریخی از زمان پیدایش یك کشور تا بروز یك انقلاب مردمی با همه زمینه‌های بسترساز آن ورود می‌کند. این چشم‌انداز جدید برای تماشاچیان کمتر مطلع دوران چالش‌برانگیز و جذاب است. چراکه تاکنون هیچ‌گاه نیاز یا فرصت چنین مکاشفه و دستاوردی را پیدا نکرده و از این دریافت‌های تازه به وجد می‌آید.

از ماجرای کشف آمریکا و همه اما و اگرهای تاریخی این مکاشفه جغرافیایی، تازه واردها در خاك مهمان چه جنایاتی در حق ساکنان چند صد ساله این سرزمین مرتکب شدند، چه قوانین نابه جایی برای برده‌داری ابداع و مرسوم کردند، چه جنگ‌ها و درگیری‌های داخلی و خارجی برای تصاحب خاك و ثروت اتفاق افتاد، چه نخبگان و اندیشمندانی با علم و قلم خود به تشکیل نظام سرمایه‌دارای کمك کردند... تاکم و کیف جنایات بزرگ بر سر راه انقلاب کبیر فرانسه، تنها بخشی از تلاش دوران برای دانش‌افزایی عمومی است.

این مطالب کمتر شنیده شده از تاریخ جهان، مخاطبان عام را به کنجکاوی و دانستن بیشتر ترغیب می‌کند.

چه‌بسا کم نباشد شمار افرادی که بعد از چند قسمت دیدن دوران به فکر مطالعه و افزودن بر دانش تاریخی خود بیفتند.

به همین دلیل، کلید خوردن تولید و پخش این نوع برنامه‌ها، می‌تواند علاوه بر روشنگری، باعث شود بینندگان به فقر سطح اطلاعات خود پی ببرند و به دنبال رفع این کمبود از مسیر مطالعه و تحقیق از میان منابع مکتوب برآیند.

از سویی برای چنین بینندگانی، حجم فشرده و پشت سرهم ارائه اطلاعات برنامه دوران زیاده از حد به نظر می‌رسد که می‌توانست با لحنی آرام‌تر و ساده‌تر به موشکافی انقلاب‌های جهان بپردازد و در فرصت محدود هر قسمت تنها بخشی از عوامل موجد یك انقلاب را طرح کند.

همین‌طور باید به بررسی همه جانبه این برنامه به زمینه‌های بروز انقلاب‌های اجتماعی از منظرهای گوناگون هنری، ادبی، دینی، سیاسی و اقتصادی اشاره کرد. این نگاه درون‌گرا و برون‌گرا به انقلاب‌های جهان، دید جامع‌تری را به بیننده دوران می‌دهد و توان مقایسه و نتیجه‌گیری دقیق‌تری با انقلاب کشور خودش پیدا می‌کند.

خسرو معتضد نیستند

کارشناسان و محققان مهمان دوران، تنه اصلی برنامه را سرو شکل می‌دهند. افرادی که از بین جوانان تحصیلکرده و باانگیزه هستند و برای دنبال کردن بحث‌های ثقیل تاریخی توسط مخاطبان جوان، نقطه قوت بسیار خوبی محسوب می‌شود؛ اتفاق مبارکی که در برنامه‌های سیما کمتر شاهد آن هستیم.

معمولا بینندگان، شاهد حضور محققان پخته و باتجربه در چنین برنامه‌هایی هستند که در سمت‌های علمی و اجرایی کشور مشغولند و از اعتبار بیشتری برای برنامه‌ای در رسانه ملی برخوردارند.

با وجود این که کارشناسانِ مهمان دوران از جنس «خسرو معتضد»ها نیستند اما به پشتوانه تحصیلات دانشگاهی و ماه‌ها تحقیق همه جانبه روی برهه‌های مختلف تاریخی، روی موضوع طرح شده تسلط کافی دارند. در پژوهش این برنامه بیش از ۶۰ نفر همکاری داشته‌اند و مدت یکسال پیش تولید آن به طول انجامیده است.

البته ترکیب این محققان جوان در کنار دکتر شاه‌حسینی، این خلأ احتمالی را پر می‌کند و جایی برای خرده گرفتن و کاستی نمی‌ماند.

با این همه، دوران با سنت‌شکنی، از آن نوع برنامه‌های پیشگام است که نشان داده، وقتش رسیده به جوان‌ترها هم میدان داده شود تا خودی نشان دهند.

بدون شك یکی دیگر از جسارت‌های تیم برنامه‌ساز دوران، دعوت از محققان خانم در کنار آقایان است. این انتخاب شاید مهم‌تر از جوان‌گرایی متولیان برنامه باشد.

بخصوص قسمت آغازین دوران که اختصاص به انقلاب آمریکا داشت، با گروه تحقیق بانوان بسته شده بود و این حضور پررنگ و توانمند بیشتر از هر عاملی دوران را گزینه‌ای برای دنبال کردن توسط بانوان می‌کند.

مجری نه، اما به قدر کافی کارشناس

بخش بزرگی از بار معلومات برنامه را مجید شاه‌حسینی بر دوش می‌کشد. به‌رغم این که به وضوح مشخص است هماهنگی از پیش تعیین‌شده‌ای میان او و مهمانانش وجود ندارد، اما آمادگی ذهنی و حتی پیش‌نویس‌های آماده وی برای حضور در یك برنامه جدی رسانه‌ای غافلگیرکننده است. دانش جامع و تسلط وی بر طرح مسائل ریز و درشت و زوایای پنهان و ناپیدای هر ماجرای تاریخی برای بیننده جالب توجه است.

البته نیم‌نگاهی به سابقه علمی و اجرایی چند ساله این مدرس دانشگاه و مدیر امور فرهنگی و هنری از قبیل مدیر گروه فرهنگ و معارف اسلامی شبکه اول سیما، مدیر عامل بنیاد سینمایی فارابی و نگارش کتاب‌های ردپای زن اسطوره‌ای در سینما، آمریکا آغاز یك پایان، آخرالزمان و سینما و... کمی از میزان این حیرت کم می‌کند.

بعد از سطح اطلاعات شاه‌حسینی، توانایی وی بر ادبیات گفتاری متوازن با قاب رسانه ملی یکی دیگر از امتیازات حضور شاه‌حسینی در جایگاه مجری - کارشناس برنامه دوران است.

از آنجا که وی تجربه سال‌ها مدیریت در امور فرهنگی و رسانه‌ای را دارد، به زبان رسانه و مردم آشناست و به همین دلیل هرگاه وزن خوراك علمی ارائه شده از طرف محققان حاضر در برنامه سنگین‌تر از توان هضم یك برنامه عامه‌فهم می‌شود، با عبارات خود به ساده‌سازی مفاهیم و اصطلاحات پیچیده‌تر از قبیل پیوریتن‌ها، لژهای ماسونی و... می‌پردازد.

در جاهایی از برنامه به قدری سروقت این‌گونه توضیحات را ارائه می‌دهد یا سؤالات بجا از مهمان می‌پرسد که انگار خودش را جای مخاطب دوران می‌گذارد و از نگاه او به جریانات و اصطلاحات مطرح شده نگاه می‌کند.

از طرف دیگر، لحن آرام، بی‌تپق و مسلط وی بیننده علاقه‌مند را هر چه بیشتر با خود همراه می‌کند.

اما باید به این نکته مثبت اضافه کرد که به دلیل این‌که شاه‌حسینی مشخصات اجرای حرفه‌ای را ندارد، ممکن است تماشاگران تصادفی و کمتر علاقه‌مند به موضوعات تاریخی را زود خسته و دلزده کند، چون طمأنینه و بیان بی‌فراز و فرود او در مدت یك ساعت برنامه ملال‌آور به نظر می‌رسد.

در کنار طرح این اشکال در اجرای دکتر شاه‌حسینی، این نکته را هم نباید از نظر دور داشت که اصولا ماهیت وجودی شبکه افق، سرگرمی و گذران اوقات بینندگان انبوه نیست، بلکه شبکه‌ای دغدغه‌مند برای طرح دیدگاه‌های کلیدی و استراتژیك نظام اسلامی در یك برهه حساس تاریخی است. محتوایی که کمتر نیازی به اجراهای جذاب و وسوسه‌برانگیز دارد.

> کارشناسان و محققان مهمان دوران، تنه اصلی برنامه را سرو شکل می‌دهند. افرادی که از بین جوانان تحصیلکرده و باانگیزه هستند و برای دنبال کردن بحث‌های ثقیل تاریخی توسط مخاطبان جوان، نقطه قوت بسیار خوبی محسوب می‌شود

چه‌خبر از سیما؟

ماجرای همسریاب‌ها در سریال طنز تلویزیون

مجموعه طنز «همسرایی» به کارگردانی حسین تبریزی و محمد افراوی، پس از پایان پخش مجموعه کره‌ای «افسانه اوك‌نیو» از شبکه سه سیما روی آنتن می‌رود.

به گزارش جام‌جم، مجموعه تلویزیونی همسرایی به سفارش گروه اجتماعی شبکه سه در زمستان ۹۶ تولید شده و مراحل فنی آن نیز به اتمام رسیده و اکنون در حال اصلاح نهایی، تدوین و صداگذاری است.

محمدرضا وکیلی‌طباطبایی، تهیه‌کننده این مجموعه گفت: تعداد قسمت‌های هم سرایی با توجه به سکانس‌ها از ۵۲ به ۵۵ قسمت قابل تغییر است و در حال حاضر کامران ملکی، تدوین و صداگذاری کار را انجام می‌دهد و آرش باتیس در حال ساخت موسیقی این مجموعه برای اصلاح نسخه نهایی است.

همسرایی به نویسندگی آبارایس تنظیفی مجموعه طنزی است که با نگاه اجتماعی به معضلات امروز جامعه می‌پردازد. هدف سازندگان در حقیقت تمرکز بر ازدواج‌های ساده و معضلات جوانان برای ازدواج است. این مجموعه روایت فردی است که می‌خواهد گروه همسُرا راه بیندازد، اما طی ماجرایی خانمی که قرار است آگهی این گروه هم‌سرایی را در روزنامه چاپ کند، به‌جای هم‌سرایی، همسریابی تایپ می‌کند و به همین دلیل روند داستان تغییر می‌کند و همه شخصیت‌های مجموعه دنبال همسریابی می‌افتند.

کیانوش گرامی، خسرو احمدی، شراره رخام، امیر غفارمنش، شراره درشتی، فریبا ترکاشوند، جواد زیتونی، بهشاد مختاری، امید علیمردانی و سیاوش قاسمی از بازیگران این مجموعه هستند.

همسرایی در ۵۲ قسمت ۲۵ دقیقه‌ای برای پخش در ساعت ۲۰ از شبکه سه سیما تولید شده است.

بزرگداشت ابوالفضل زرویی نصرآباد در شبکه ۴

به مناسبت درگذشت ابوالفضل زرویی نصرآباد، پژوهشگر و طنزپرداز ایرانی، «شب شعر» از مجموعه «شب‌های هنر» شبکه چهار سیما، به بزرگداشت این طنزپرداز سرشناس کشورمان می‌پردازد.

به گزارش جام‌جم، ابوالفضل زرویی نصرآباد، شاعر و طنزپرداز سرشناس کشورمان شنبه دهم آذر بر اثر عارضه قلبی درگذشت. به همین منظور برنامه شب شعر با اجرای دکتر محمود اکرامی‌فر امشب با حضور سعید بیابانکی و ناصر فیض به زندگی هنری و آثار این هنرمند سرشناس می‌پردازد.

پخش پلی‌بك‌هایی از زندگینامه و شعرخوانی‌های مرحوم و همچنین مراسم تشییع این هنرمند، از دیگر بخش‌های شب شعر این هفته است.

مجله ادبی شب شعر به تهیه‌کنندگی کوروش انصاری، هر دوشنبه شب در حوزه ادبیات، ساعت ۲۳ روی آنتن شبکه چهار می‌رود.

«اولین شب آرامش» در «گرامافیلم»

مستند «گرامافیلم» شبکه آی‌فیلم امشب موسیقی مجموعه تلویزیونی «اولین شب آرامش» به کارگردانی احمد امینی را بررسی می‌کند.

به گزارش جام‌جم، این برنامه که به روند شکل‌گیری موسیقی سریال‌های شاخص تلویزیون می‌پردازد، این بار سراغ موسیقی مجموعه اولین شب آرامش رفته است.

سریال اولین شب آرامش محصول سال ۸۴ و تهیه شده در شبکه سه سیماست و مهران زاهدی تیتراژ این سریال را خوانده است.

برنامه تلویزیونی گرامافیلم به کارگردانی روناك جعفری و تهیه‌کنندگی ناهید دل‌آگاه، دوشنبه‌ها ساعت ۲۲ و ۳۰ دقیقه پخش می‌شود و بازپخش آن در ساعت ۶ و ۳۰ دقیقه روز سه‌شنبه خواهد بود.

ماجرای شکایت سردار آزمون از «ویدئو چك»

مجری برنامه «ویدئو چك» از آخرین وضعیت شکایت سردارآزمون، زمان پایان یافتن این برنامه، اجرای برنامه‌های متنوع و پیشنهادهای کاری که به وی می‌شود، حرف زد.

عبدا... روا مجری ویدئو چك، از برنامه‌های شبکه ورزش سیما که شب‌های پنجشنبه ساعت ۲۲ و ۳۰ دقیقه پخش می‌شود درباره ایده شکل‌گیری این برنامه به مهر گفت: شاید نمونه خارجی این برنامه در شبکه‌های خارجی وجود داشته باشد، اما طرح این برنامه در صدا و سیمای ما جدید است و به نظر من در حال حاضر ویدئو چك تبدیل به یك برند منحصر به خود شده است.

وی با اشاره به این‌که ایده اصلی ویدئو چك متعلق به مجتبی آذری، تهیه‌کننده برنامه است، عنوان کرد: ساختار چنین برنامه‌هایی ایجاب می‌کند طراحی آن براساس مجری باشد. پس ویدئو چك هم با نقاط قوت و ضعف من تطبیق داده شده است.

روا با اشاره به این‌که گرچه ویدئو چك از شبکه ورزش پخش می‌شود اما نمی‌توان آن را فقط یك برنامه ورزشی دانست، گفت: به نظر من ویدئو چك یك برنامه اجتماعی ورزشی است که ما در این یك سالی که از اجرایش می‌گذرد، روی آن دقت و وسواس زیادی داشته‌ایم و حتی تغییراتی در نحوه اجرا و متن‌های برنامه ایجاد کرده‌ایم.

وی با اشاره به این‌که تیم تولید برنامه همچون رویکرد آن جوان است، عنوان کرد: تیم نویسندگی ما که شامل پنج نفر می‌شود همه از قشر جوان هستند و به نوعی می‌توان مرا پیرمرد این تیم نامید!

مجری ویدئو چك درباره واکنش کسانی که با آنها در برنامه شوخی می‌شود، گفت: ما در این برنامه با افراد مختلفی شوخی می‌کنیم و بیشتر اوقات هم واکنش‌ها به این شوخی‌ها خوب است؛ اما گاهی هم به ما حمله شود که این مساله در حوزه مسائل ورزشی بخصوص فوتبال زیاد پیش می‌آید.

وی درباره مصادیق این حمله‌ها بیان کرد: به طور مثال بعضی اوقات پیش آمده با برانکو، سرمربی تیم فوتبال پرسپولیس شوخی کرده‌ایم و هواداران استقلال خوشحال شده و از ما حمایت کرده‌اند و هفته بعد که سراغ شفر، سرمربی تیم فوتبال استقلال رفتیم، همان هواداران به ما حمله کردند، ولی من به هواداران تیم‌های مختلف می‌گویم مطمئن نباشند که با آنها شوخی نمی‌کنیم!

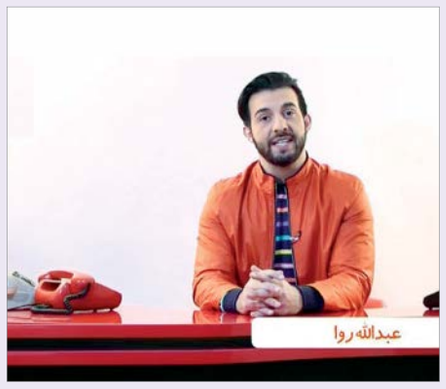

مجری سابق برنامه شب‌های فوتبالی بیان کرد: در این میان افرادی هم از ما دفاع کرده و داوطلبانه خواستار شوخی‌های ویدئو چك با خود شده‌اند؛ به عنوان مثال علیرضا بیرانوند دروازه‌بان تیم پرسپولیس در ملاقاتی که با هم در مراسم برترین‌های لیگ برتر فوتبال داشتیم، از شوخی‌هایی که با وی کردیم بسیار خوشحال بود و حتی خواستار این بود که شوخی‌های بیشتری با او انجام دهیم.

البته ویدئو چك دور از حاشیه هم نبوده و بهمن سال گذشته بود که خبر شکایت سردار آزمون از مجری این برنامه به دلیل توهین به وی منتشر شد. عبدا... روا با گل نزدن‌های پیاپی مهاجم بازنشسته تیم ملی شوخی کرده و گفته بود: «سردار آزمون در گذشته مهاجم بسیار گلزنی بود، اما الان خیلی وقت است که در زمین فوتبال گل نمی‌زند و در خارج از زمین فوتبال شاهد گلزنی‌های وی هستیم!» حالا عبدا... روا در این گفت‌وگو درباره آخرین وضعیت این شکایت توضیح داد: تنها دو مورد شکایت داشتیم که یك مورد آن شوخی با سردار آزمون بود و ما در برنامه‌ای که بهمن ۹۶ پخش شد، با گل نزنی‌های سردار شوخی کردیم و همین مساله باعث ناراحتی او شد. این پرونده در حال حاضر در جریان است و وکیل بنده پیگیر این شکایت است و ما هم دفاعیات خود را به دادگاه ارائه کرده‌ایم.

این مجری درباره این موضوع که تا چه زمانی قرار است ویدئو چك ادامه داشته باشد، گفت: در کشور ما سوژه برای پرداختن زیاد است، ولی ما تا وقتی که مردم ویدئو چك را دوست داشته باشند، آن را ادامه می‌دهیم.

> روا: ما در این برنامه با افراد مختلفی شوخی می‌کنیم و بیشتر اوقات هم واکنش‌ها به این شوخی‌ها خوب است؛ اما گاهی هم به ما حمله شود که این مساله در حوزه مسائل ورزشی بخصوص فوتبال زیاد پیش می‌آید

جمال اسکویی مستند «شهرهای پنهان ایران» را می‌سازد

مجموعه مستند «شهرهای پنهان ایران» به نویسندگی ایرج میلانی و کارگردانی جمال اسکویی در شبکه مستند سیما تولید می‌شود.

به گزارش روابط عمومی شبکه مستند سیما، اسکویی درباره ساخت این مستند گفت: «شهرهای پنهان ایران» مجموعه‌ای است که به معرفی «نوش‌آباد در کاشان»، «دژمنده در زنجان»، «ارزانفود در همدان»، «سامن در همدان»، «کردعلیا در اصفهان» و «رباط آغاج در خمین» پرداخته و می‌کوشد شرایط جغرافیایی و تاریخی و مردم‌شناسی این آثار را بررسی کند.

وی افزود: هزاران سال قبل، تمدن‌های قدیمی به دلایلی که برخی از آنها برای محققان و تاریخ شناسان کنونی مجهول است تصمیم گرفتند از زندگی بر روی سطح زمین به پایین رفته و در اعماق آن به دنبال پناهگاه‌هایی برای خود بگردند. آنها در این تلاش توانستند به‌طور خارق‌العاده، دست‌کندهایی زیرزمینی ایجاد کنند که دارای تعداد زیادی اتاق، مکان‌هایی برای عبادت، محل‌هایی برای جمع‌آوری محصولات کشاورزی و دیگر موارد بوده و پناهگاه‌هایی امن به‌شمار می‌آمدند.

اسکویی ادامه داد: این دست کندهای زیرزمینی با ظرافت خاصی ساخته‌شده و با وجود قرار داشتن در زیر زمین، از معماری فوق‌العاده‌ای برخوردارند. یکی از مشکلات اصلی این دست‌کندها، ورود فاضلاب خانه‌های بالادست به این فضاهاست؛ بسیاری از آنها به مرور زمان به دست فراموشی سپرده‌شده و کاملاً از یاد رفته‌اند.

این کارگردان گفت: پس از گذشت سال‌های متمادی و ساخت‌وساز خانه‌ها و بناهای مختلف بر روی آنها، متأسفانه بخشی از چاه‌های فاضلاب خانگی، به این سازه‌ها ورود پیداکرده و باعث تخریب هر چه بیشتر این آثار تاریخی می‌شود و نیاز است که هرچه سریع‌تر اقدامی برای پاك‌سازی و جداسازی فاضلاب از این مناطق انجام گیرد.

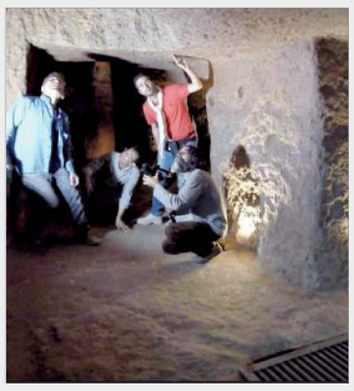

اسکویی افزود: آنچه تا به امروز کشف‌شده و در معرض دید مردم قرارگرفته است، فقط بخش کوچکی از این مجموعه بی‌نظیر و منحصربه‌فرد است و قسمت‌های کشف‌نشده نیاز به حفاری و لایروبی و همچنین احداث سیستم روشنایی دارد تا در آینده‌ای نه‌چندان دور شاهد بازدید از تمامی معماری و فضای دست‌کندهای پنهان این سرزمین باشیم.

به گفته اسکویی، این دست‌کندهای تاریخی در جغرافیای متفاوت و در مناطق کوهستانی و سردسیر و یا در مناطق کویری و گرمسیر واقع‌شده‌اند و کارشناسان و باستان‌شناسان، علت‌های گوناگونی را برای احداث این پناهگاه‌های زیرزمینی عنوان کرده‌اند که در طول قرن‌های متمادی، کاربری این سازه‌ها تغییر کرده است. این کارگردان گفت: تولید این مجموعه در شبکه مستند آغازشده است؛ ایرج میلانی، نویسنده این مجموعه است و از دیگر عوامل آن می‌توان به تصویربردار: مجید قربانی‌فر، گروه تصویربرداری: وحید حسین‌زاده و سعید باقری، صدابردار: جواد عبدا...زاده و هماهنگی تولید: فاطمه حیدری اشاره کرد.